LAIKAS

"EL TIEMPO"
SEMANARIO LITUANO
1 de Noviembre
1952, Lapkričio 1 d.
Nº 78 – Año V

Vakarams Trúksta Vienybės

PROPAGANDA JUNGTINĖSE TAUTOSE

Spalio 14 d. prasidėjęs Jungtinių Tautų visuotinis suvažiavimas pasidarė JAV-bių ir Sovietų Rusijos dvikovos vieta. D. Acheson gerai paruošta savo kalba, kurioje jis prieš Politinę Komisiją išdėstė Korėjos karo eigą, aiškiai apkaltino Rusiją, kad ji yra kalta dėl Tolimuosiuose Rytuose vykstančio karo. Neliko skolingas ir Višinskis. Jis nepaprastai smarkiai užsipuolė JAV-bes ne tik už Korėjos karo vedimą, bet net tvirtindamas, kad amerikiečiai ruošiasi karą išplėsti į Mandžiūrijos teritoriją. Jis aiškiai pasakė Kremliaus nusistatymą, pabrėžtinai įtikinėdamas JT atstovus, kad Korėjos konfliktas yra ne Jungtinių Tautų, bet tik vienų JAV-bių reikalas. Tačiau tinkamai atsikirto taip pat ir Achesonas, Višinskio propagandinius įrodinėjimus visiškai sukritikuodamas bei patį kalbėtoją priversdamas vedamo karo klausimu pasisakyti aiškesniais žodžiais, kalbant tik apei reikalo esmę. Be to, JT susirinkime eina kova ne tik dėl pasaulinės politikos, bet taip pat ir dėl vietų užėmimo įvairiose komisijose. Tiek Vakarų, tiek Rytų blokai stengiasi pravesti kuo daugiausiai sau palankių atstovų, kad paskiau per juos galėtų lengviau pravesti savo nusistatymus.

Korėjoje tuo tarpu toliau eina kruvini mūšiai su labai nežymia aliantų persvara, o paliaubų derybos iš naujo vis nesimezga. Tik pastarosiomis dienomis žinomoji ponia Vijaya Laksuni, Indijos min. pirm. Nehru sesuo, pareiškė turinti žinių, kad aliantų ir komunistų karinės vadovybės slaptai tariasi dėl derybų atnaujinimo. Kiek tas pareiškimas turi pagrindo, paaiškės netolimoje ateityje.

ANTROJI KOREJA IR MALTOS PASITARIMAI

Į Persijos įvykius pasaulio akys yra labiau atkreiptos negu į JT propagandą. Dr. M. Mosadegh, tikrasis Persijos valdovas, išlaikė savo nusistatymą, — Anglijai nesutinkant su jo sąlygomis, nutraukė diplomatinius santykius. Dar neaišku, ar tie santykiai bus nutraukti visiškai, ar tik dalinai, tai yra, ar konsulatai pasiliks, uždarius tik pasiuntinybes, ar bus visi atstovai atšaukti. Taip pat neaišku, kokių priemonių imsis Londono vyriausybė Persijos atžvilgiu, bet iš anksto galima spėti, kad ji rankų nenuleis ir Persiją paspausti priemonių suras.

Tačiau šis diplomatinių santykių nutraukimas remiasi didele persų rizika. Šiuo mažu, bet žibalo versmėmis turtingu kraštu yra susirūpinusios trys didžiosios valstybės: Anglija, kuri, netekusi tolimesnių galimybių derėtis, tiesiogiai yra paliesta, JAV-bės, kurios įvykius seka labai atviromis akimis, ir Sov. Rusija, kurios akys yra tiek pat atvertos, kiek anų abiejų pirmųjų. Atrodo, kad svarbiausią stebėtojo vaidmenį vaidina JAV-bės, kurios jokiu būdu nenori leisti Persijai patekti Rusijos globon. Politinių komentatorių spėjimu amerikiečiai dar yra pasirengę išmėginti paskutines priemones. Pirma, amerikiečiai stengsis išgauti iš persų sutikimą vadovauti žibalo versmių panaudojimui, nes jos jau kuris laikas neveikia ir persams neša milžiniškus nuostolius. Antra, tarpininkaus, kad patys persai versmes išnaudotų ir žibalą galėtų parduoti, netrukdomi anglų blokados. Ir trečia, patys amerikiečiai apmokės persams reikalaujamas pinigų sumas, kurių anglai neapsiima mokėti. Bet jeigu nė viena iš šių priemonių pasirodytų nepakankamai paveiki, ir Persijai gręstų komunistinis perversmas, panaudojant Tudeh partijos palankumą Maskvai, tai JAV-bės nesuabejotų Vakarų reikalus ginti, nors šis kraštas virstų antrąja Korėja.

Tokiems spėjimams rimtą pagrindą davė Maltoje įvykusi karinė Atlanto Santarvės, Anglijos, Italijos, Graikijos ir Turkijos konferencija, kurios tikslas buvo apsvarstyti Artimųjų Rytų gynybą. Persija šioje srityje yra vienas iš svarbiausių punktų, o Turkija, kuri yra Atlanto Santarvės narys, yra artimiausias jos kaimynas. Turkų kariuomenė yra pirmoji ir artimiausioji jėga, kuriai tektų įsikišti įvykių eigon, arba pati būtų tiesiogiai paliesta, nes jos sienos siekia Rusijos ribas. Tuo atveju Turkijai pagalbon turėtų ateiti ir kiti Santarvės nariai, kurie šį kartą jau susitiktų su pačia Rusija. Manoma, kad nereikės ilgai laukti, kol paiškės Mosadegho rizikos pasekos.

PRANCŪZAI PRADEDA ŠIAUŠTIS

Ilgai išsilaikius A. Pinay ministerių kabinetui ir jam sustiprinus kraštą ekonomiškai, prancūzai pradėjo statyti keterą ne tik prieš kaskart stipriau pasireiškiančią Vak. Vokietiją, bet ir prieš amerikiečius. Jie įsižeidė nediplomatišku JAV-bių ambasadoriaus Dunn memorandumu, kuriuo kritikuojama prancūzų vidaus politika ir gautos paramos panaudojimas. Savo prezidento V. Auriol lūpomis jie viešai skundžiasi, kad Indokinijoje yra daugiau praradę, negu iš JAV-bių gavę paramos. Ten žūsta daugiau karininkų, negu jų karo mokyklos spėja naujų išleisti. Didžiausią staigmeną padarė Parlamento pirmininko E. Heriot pareiškimas radikalsocialistų kongrese, kad jo partija priešinsis Europos Bendruomenės, norinčios sudaryti bendrą kariuomenę, gynybos plano ratifikavimui. Nors po to min. pirm. Pinay ir užs. reik. min. Schuman pasiskupino pranešti, kad ratifikavimo klausimas artimiausiu laiku bus įteiktas Parlamentui, bet jau kyla klausimas, ar jiem pavyks tą reikalą pravesti. Pagaliau jie baigia nutraukti derybas su Vokietija dėl Saro krašto. Tuo klausimu nepriėję bendro susitarimo, prancūzai grąso vesti tiesiogines derybas su Saro krašto vyriausybe. Aišku, kad, tardamiesi su jų įtakoj esančiais žmonėmis, jie prieis norimo susitarimo, bet ar tada nebus pakišta sprogstamosios medžiagos po silpnais Europos vienybės pamatais, tai kitas klausimas. Ne be reikalo amerikiečiai deda visas pastangas, kad taip sunkiai pagimdytas Jungtinių Europos Valstybių kūdikis nenumirtų dar nepakrikštytas.

Vienybės trūkumas vakarų valstybių santykiuose kelia politikams didelių rūpesčių. Tačiau daugelis politinių stebėtojų reiškia viltį, kad bendro ir stipraus priešo grėsmė palenks tautines ir valstybines ambicijas įsijungti į bendrą gynybos planą ir išvengti susiskaldymo. — *P. S.*

Jungtinių Tautų Organizacija teikia ūkinę paramą neturtingoms Azijos tautos. Čia matomas JT atstovas su Indonezijos darbininku.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

VALYMAI LIETUVOJE

"Pravda" nepatenkinta... Lietuviški komunistai, jos manymu, persistengia bevalydami partijos ir valstybės organus bei įstaigas. Rugpiūčio 7 d. oficialus politinio biuro organas rašė, kad paskutiniame komunistų partijos centro komiteto lietuviškos sekcijos posėdyje buvo galima įsitikinti, jog atsakingas darbas pavedamas perdaug jauniems ir nepatyrusiems žmonėms. Pereitas metais nušalinta daugiau kaip pusė vietos komitetų pirmininkų ir didelis skaičius kolchozų užvaizdų. Ne per seniai buvo pašalinta iš vietų 1.750 įvairių specialistų ir darbininkų iš pramonės ir transporto įstaigų. "Pravdos" manymu tos priemonės esančios per griežtos. Bet šia porga ji pagiria lietuviškosios sekcijos kreipimąsi į visas organizacijas ir partijos narius kovoti griežčiausiu būdu su pastebimais "buržuaziniais nacionaliniais pasireiškimais".

● **Partijos nariams uždedama visa eilė griežtų pareigų** — nebūti tik paradiškais, titininkais, negloboti giminių ir t. t. Tai "Tiesa" su "Pravda" taip nusako: "Partijos nariui nepakanka tik sutikti su partiniais sprendimais, jis turi būti pavyzdžiu darbe, diena iš dienos stiprinti ryšius su masėmis, bet kuriame partijos poste privalo nenukrypstamai vykdyti partijos nurodymus dėl teisingo kadrų parinkimo pagal jų partines ir dalykines savybes. Šių nurodymų pažeidimas — darbuotojų parinkimas pagal bičiuliškų santykių, asmeninio atsidavimo, žemietiškumo ir giminystės požymius — nesuderinamas su buvimu partijoje". Partijos organizacinę struktūrą "Tiesa" vadina "demokratiniu centralizmu".

● **Tiek pačiame komunistų partijos suvažiavime** Maskvoje, tiek pakeistuose, partijos įstatuose pažymėtini ypač svarbūs du dalykai: viso komunistinio veikimo ir partijos organų centralizacija, kur visiškai nuslopinamas bet koks tautinių kom. partijų aiškesnis pasireiškimas, ir per duodamas iš centro direktyvas — tolimesnė visų kraštų rusifikacija. Suvažiavime taip pat **norėtas įvaryti kylys tarp JAV**, kurios apskelbtos didžiausiu ir beveik vieninteliu užpuoliku, naujo karo ruošėju, **ir likusio laisvojo pasaulio**, pakviesto "kovoti už taiką." Norėdami nuslėpti savo karinius tikslus, bolševikai Stalino lūpomis paskelbė samprotavimus, kad, esą, "kapitalistinis Vakarų pasaulis ir pats savaime sugrius" ypač dėl jų ūkinių negalavimų, o Malenkovo 30.000 žodžių kalba, kurios klausėsi ir pats Stalinas, buvo daugiau skirta vidaus partiniams dalykams. Tik Molotovas nepaprastai smarkiai ušsipuolė Vakarus. Jam į pagalbą atėjo net ir Lietuvos kom. partijos sekr. A. Sniečkus, ypač smarkiai puolęs Eisenhowerį per JAV karo veteranų kongresą aiškiai paskelbusį, kad visi sovietų pavergtieji kraštai, tarp jų ir Lietuva, turi būti išlaisvinti. Eisenhowerio žodžiais tariant, pavergtosios valstybės, anksčiau buvusios nepriklausomos, dabar dūsta sovietų tiranijoj. Amerikos sąžinė tol nenurims, kol jos bus vėl laisvos ir nepriklausomos. Sniečkaus pareiškimu Eisenhoweris "veltui loja lietuvių tautai, tikėdamasis, kad ji bus vėl pavergta".

Girdi, "sovietinė Lietuva, priimta į brolišką Sov. Sąjungos tautų šeimą, padarė milžinišką pažangą ir niekad negalės būti nuo savo kelio atplėšta". Didžioji Amerikos spauda, telegramų agentūros ir pasauliniai dienraščiai su radijais, komentuodami tą pareiškimą, pažymėjo, kad Sniečkus tuo būdu dar kartą konstatavo, jog liet. tauta yra pavergta ir nori būti laisva, bet jis kalbėjo už Staliną. Kai anuomet jis grįžo su rusų durtuvais pavergti Lietuvos, net jo motina pabėgo į Vokietiją ir ten mirė dūsaudama, kad neturi sūnaus ir kad niekad nenori jo matyti.

Ecos de la "Voz de América"

Por C. VERAX

Las noticias recibidas del Báltico a través de variados canales, dicen que los habitantes de Lituania, Letonia y Estonia siguen con gran atención y no menos riesgo las trasmisiones de la Voz de América. Especialmente de noche es escuchada, por todos quienes poseen aparatos de onda corta.

Pero, para los ciudadanos soviéticos no privilegiados, está prohibida la posesión de tales receptores, por lo cual la mayor parte de las noticias enunciadas por la Voz de América se conocen por fuentes de la resistencia y hasta por las propias esferas comunistas. Quien de los pobladores posee radioreceptores de antes, ése lo oculta, y sucede que a veces los aldeanos concurren a los bosques para escuchar las trasmisiones prohibidas.

Lo que ha oído, procedente del mundo libre, la gente lo propaga entre los suyos, aunque por eso algunos caen en manos de la policía en calidad de "agitadores reaccionarios y enemigos del pueblo". Las trasmisiones en los idiomas baltas actúan sobre los habitantes de esos países en forma muy animadora, pues demuestran que los Estados Unidos de Norte América no han olvidado a esos países.

Cuales son los ecos de la voz de la libertad allende la cortina staliniana, lo señalan los informes que obran en nuestro poder, provenientes de la capital lituana Vilnius.

La Voz de América y la Radio Europa Libre son escuchadas en Vilnius, mayormente por los dirigentes de los nudos radiales comunistas, designados para operar los radiorreceptores en los clubes y bibliotecas. Escuchan hasta los rusos. Aunque los radiorreceptores están oficialmente bajo llave, en esas horas en que no hay audiciones públicas de radio, sin embargo los cuidadores de los receptores encuentran oportunidades de escuchar justamente en esas horas de clausura. Tienen ocasión también de escuchar otros miembros de organizaciones, que por una u otra clase de asuntos pertinentes visitan los puntos de escucha radial.

En las fábricas de la ciudad de Vilnius, al igual que en todas las demás ciudades, hay clubes de obreros, donde colectivamente se escuchan los programas de la emisora de Moscú y otras radios soviéticas.

Todas las semanas se organizan allí conversaciones especiales sobre los temas radiales. En dichas conversaciones, comúnmente participan los miembros del comité partidario local y agitadores de otras fábricas, y a veces hasta los agitadores del "gabinete central". Durante esas conversaciones, la radiofonía soviética es comparada con la radiofonía de los occidentales, demostrando que solamente la radio soviética expresa la verdad. Especialmente son atacadas, como propaladoras de la mentira, la Voz de América, la Radio Europa Libre y la Radio del Vaticano.

Los agitadores exigen que los obreros participen de las discusiones. El silencio es considerado sospechoso. Pero si alguno de los trabajadores, manteniéndose en la "línea general", expresa que la Voz de América, o la Radio Vaticana mienten, entonces los directores de las discusiones exigen fundamentar esas afirmaciones con hechos; es decir, citar esas mentiras... La participación en las discusiones sin fundamentarla es considerada inconveniente, mientras que una vez mencionado algún ejemplo, de la "Voz" u otras emisoras, se debe seguir inevitablemente más adelante, pues en seguida preguntan si lo oyó él mismo; dónde; si lo sabe por intermedio de otro; quién se lo dijo; quién lo escuchó, etc. Así, pues, se nota que a los ocupantes les resulta muy terrible la palabra de la verdad.

(De "El Pueblo")

"Laiko" spaustuvė baigiama steigti

Šių metų spalio paskutinėmis dienomis pagaliau buvo užpirktos ir į "LAIKO" spaustuvės patalpas atgabentos kitos reikalingiausios spaustuvės mašinos. Praėjusiam "LAIKO" nr. pranešėme, kad yra įsigytas moderniškas linotipas. Dabar galime pranešti, kad gausių rėmėjų dėka buvo galima įsigyti ir kitų spaustuvės mašinų. Yra nupirkta cilindrinė minerva (mažo formato spausdinamoji mašina) vokiečių gamybos, didelė automatiška vokiška giliotina (popieriui piauti), moderniška segamoji mašina vokiškos gamybos, galinti susegti pustrečio centimetro storio knygas bei blankus, įvairių raidžių ir kt. Tokiu būdu sena Argentinos lietuvių svajonė turėti nuosavą tikrai moderniską spaustuvę virsta tikrove. Greitu laiku tikimės įsigyti ir didžiąją spausdinamąją mašiną.

Spaustuvė yra, tačiau neužmirškime, kad mašinos yra užpirktos išsimokėjimui. Tik dalis pinigų yra įmokėta, o didesnė dalis lieka sumokėti metų bėgyje. Pats sunkiausias ir kritiškiausias spaustuvės momentas yra dabar ir todėl pakartotinai kreipiamės į visus geros valios brolius tautiečius paskubėti su savo pagalba: kas su pinigine auka, kas su paskola, kas su darbu ar propaganda. Visų bendradarbiavimas yra būtinas. Šalia lietuviškos bažnyčios, mokyklos ir salės atsiranda moderniška lietuviška spaustuvė. Tai yra visų mūsų kolonijos garbė, bet ir pareiga.

Kviesdami visus tautiečius prie progos aplankyti kultūrinio ir religinio Argentinos lietuvių centro moderniską spaustuvę, šia proga dėkojame visiems tiems, kurie jau suspėjo savo auka ar paskola paremti spaustuvės pradžią ir reiškame viltį, kad nauji rėmėjai įgalins gražiai pabaigti tvirtai pradėtą darbą ir išmokėti stambias spaustuvės skolas.

Vienybėje galybė!

ŽAIDIMAS - GYDOMOJI PRIEMONĖ

Rašo Vytautas Bieliauskas

Yra vienas dalykas, kuriam niekas nėra nei per jaunas, nei per senas, — tai yra žaidimas. Jau nuo senų laikų yra pastebėta ,kad žmogus kuris yra sveikas, — nesvarbu, ar jis būtų tik kūdikis lopšelyje, ar profesorius chemijos laboratorijoje, — mėgsta žaisti. Kai kurie mokslininkai mano, kad žaidimas žmogiškumo žymė. Gal būt, šis apibendrinimas nėra teisingas savo visumoje, bet jis turi ir dalelę tiesos, nes tikrumoje žaidimas vaidina didelį vaidmenį žmogaus gyvenime. Tur būt, per daug nesuklysime pasakydami, kad žaidimas yra dalis žmogaus gyvenimo. Ir tas, kuris praranda susidomėjimą, žaidimu, pradeda save atjungti iš veržlios gyvenimo srovės ir žengia į šalį, kuri žada šaltį ir dvasinį badą. Gana lengva yra pastebėti, kad kiekvienas kūrybingas žmogus sugeba rasti laiko laisvalaikiui, t. y. žaidimui. Daugeliui net pati kūryba yra ne kas kita, kaip savos rūšies žaidimas. Sugebėti žaisti šiuo atveju yra ne kas kita, kaip sugebėti pailsėti, ir tikrai yra puiku, jei kuris sugeba pailsėti bedirbdamas. Tai skamba keistai, bet tikrumoje mes žinome, kad kiekvienu atveju, kai žaidimo momentas pašalinamas iš darbo, darbas pasidaro nepakeliama našta.

Kad tai yra tiesa, užtenka pažvelgti į tai, kaip mes — modernūs žmonės — dirbame. Ar daugumui mūsų darbas nėra tam tikra savos rūšies vergija? Ir dėl ko? Dėl to, kad mes pasidarėme per daug rimti, per daug realūs, per daug pasenę. Ne tik mes, bet net mūsų vaikai jau eina tuo pačiu keliu. Kai mes augome savo tėvynėje, kurioje buvo užtenkamai erdvės visiems, niekas mūsų nebarė, jeigu šaukėme, kad net visi laukai skambėdavo; niekas nesistebėdavo, jeigu ligi ausų išsipurvindavome smėlio "krosnis" bestatydami. Ką gi, juk vaikai lieka vaikais: nusiprausdavome ir vėl atrodydavome kaip lėlytės iš krautuvės parvežtos. Niekas nesibarė mūsų, kad negalima baladotis, jog kiti nuomininkai už sienos nesupyktų ar kad namų savininkė nesusirauktų. Neliepė mums niekas sėdėti vietoje ir laikytis visų mandagumo taisyklių pirm negu mes pradėdavome eiti mokyklon. Nebijojo mūsų tėvai, ką kiti pagalvos ir ką jie pasakys apie tuos užsieniečius, kuriais mes dabar esame. Mes savo vaikams šių laisvių ir to tikrumo negalime duoti, nes mes patys jų neturime. Mūsų vaikai auga prispausti kaip ir mes patys. Ir taip mūsų vaikai neturi užtenkamai progos išreikšti savo jausmus: jie darosi rimti ir subrendę prieš laiką. O kas svarbiausiai šie vaikai pradeda darytis be jausmo žaidimui. Tai yra emigranto vaiko likimas, kuris yra kiekviename krašte tas pats, ir kuris yra, tur būt, nepakeičiamas, kaip nepakeičiama emigranto, tremtinio dalia.

Bet ne tik emigranto vaikai yra susenę be laiko. Ne, ir čiabuvio vaikai yra pavargę ir su pilnais rūpesčio raukšlių veidukais. Stebėkime aplinką ir pamatysime, kad vietiniai vaikai dar gal net mažiau jausmo turi žaidimui, kaip mūsiškiai. Bet jeigu taip yra, tai galima daryti išvadą, kad, tur būt, ne tremtis ar emigracija yra šito kaltininkas. Ir tikrai taip yra. Ne tremtis ir emigracija jaunus daro senais ir senus palūžusiais, bet yra kiti veiksniai, kurie vakarų žmogų be laiko pasendino ir dvasios ubagu padarė. Bene svarbiausia priežastis to yra vakarų žmogaus sumaterialėjimas ir surealėjimas. Mes esame susirūpinę, neramūs ir bijomės, nes mes sudėjom savo viltis į tai, kas praeina, ir norime gauti nenykstančio tvirtumo. Mes blaškomės, keičiame savo profesijas ir principus, griauname savo ir kitų priesaikas, ardome ir manome, kad išradimus darome. Nėra abejonės, kad toks žmogus negali žaisti, nes jis yra per daug realus ir rimtas.

Ir štai šitokių žmonių vaikai yra paliekami sau patiems. Šie vaikai pasidaro panašūs į savo tėvus. Bet vaikų rimtumas reiškia jau ne be pasenimą be laiko, o nenormalumą, jausminį sutrikimą, kuris padaro vaiko vystymąsi neįmanomą ir jo gyvenimą kartų. Štai dėlko žaidimą tenka grąžinti šitiems vaikams per laboratorijas. Žaidimą tenka naudoti kaip priemonę, kuri yra lygi vaistams. Gal būt, psichologijos laboratorijose mes naudojame kiek kitokią žaidimo techniką, bet esmėje tikslas yra tas pats: duoti vaikui progos išreikšti savo jausmus laisvai ir be priekaištų. Panašiai, kaip mums buvo leista Lietuvoje anais laikais.

Atneša ir atveda į žaidimo terapiją (gydymą žaidimais) įvairių vaikų. Viena mergaitė andai tik kelias minutes pažaidusi paima guminį plaktuką ir sako: "Aš noriu tave užmušti." — "Tu nori mane užmušti? O kaip tu galvoji, kas bus su manim, kai tu mane užmuši?" — "Aš noriu... Mano tėvelis yra X mieste. Jis mums niekada nė laiško nerašo..." Ir ši mergaitė nemoka žaisti, nes gyvenimas ją per rimtą padarė. Ji nemoka net kalbėti už žaidimo kambario sienų, nes ji nežino, kaip reaguoti į tą įvykį, kad jos tėvų santykiai yra suirę. Jos tėvai taip pat nemoka žaisti, nes jie kovoja.

"Nežinau, ką su šiuo vaiku daryti, — kalba tėvas, žymus apylinkės gydytojas: — rodos, mano žmona ir aš esame su aukštuoju išsilavinimu, kas reiškia, kad mes turėjome šiek tiek gabumų. O jis, tai tiesiog idijotas. Įsivaizdok, tamsta, jis turi dešimt m. ir net skaityti nė rašyti nemoka. Mokykloje daro didžiausių nemalonumų savo peštynėmis... Aš žinau, kad tamsta nieko jam negalėsi padėti, bet nenoriu likti visko neišmėginęs" — baigia tėvas, įsirėmęs rankas į šonus ir pūsdamas savo krūtinę. Tikrai, kas gi belieka vaikui, kaip likti idijotu, kad tėvas galėtų didesne žvaigžde jaustis. Kaip gali šis vaikas žaisti, kada gyvenime su juo elgiamasi, kaip su suaugusiu, kai suaugę su juo konkuruoja... Ir kaip didelė problema yra nuraminti tėvą, kai vaikas terapijos įtakoje per šešias savaites ima puikiausiai kalbėti ir net pasirodo, kad jis ir skaityti, ir rašyti moka, bet ligi šiol jis to negalėjo išreikšti.

Būtų galima cituoti eiles pavyzdžių, kurie visi tepasakytų tą patį: kad mūsų laikais žaidimą tenka dažnai imti, kaip gydomąją priemonę, nes jis jau neteko naturalios vietos žmonių gyvenime. Žinoma, mes naudojame šiek tiek kitokias priemones gydomajame žaidime. Tokio žaidimo pati technika yra tiek komplikuota, kad šeimoje tai negalima padaryti. Bet jeigu šeimoje dar yra vietos žaidimui, kaip normaliai gyvenimo daliai, tai yra daug daugiau galimybių, kad tokiai šeimai laboratonio žaidimo nereikės. Tais atvejais, kai šito trūksta, žaidimas, kaip patyrimas rodo, gali būti labai svarbi gydomoji priemonė.

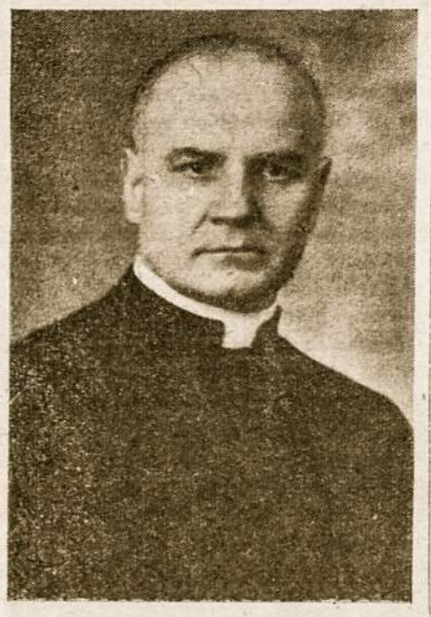

Kun. Jonas J. Jakaitis MIC, Rosario Marijonų Viršininkas, kuris vadovauja naujos lietuvių bažnyčios statybai Rosario mieste.

GYD. A. LAUCIS

Kepenų Susirgimai

Argentinoje beveik kas ketvirtas ligonis skundžiasi "higado" (kepenų ligomis) ir dėl bet kurio skausmo ar negalavimo viduriuose kaltina kepenis. Pravartu bent prabėgomis susipažinti su kepenų ligomis.

Kepenų susirgimai dalinami į du skyrius: pačių kepenų ligos ir tulžies pūslės susirgimai. Kepenys gamina tulžį, kuri reikalinga riebalų virškinimui. Tulžis susirenka į tulžies pūslę, gulinčią po kepenimis, o iš ten ji per tam tikrą kanalą patenka į dvylikapirštę žarną.

Būna, kad dėl bakterijų suserga tulžies pūslė: gaunasi jos uždegimas, paburksta taip pat tulžies išeinamojo kanalo sienelės ir tulžis nebegali patekti į žarnas. Tada išmatos pasidaro pilkos ar baltos spalvos, šlapumas tamsiai geltonas. Negalint tulžiai išeiti į žarnas, jos kiekis padaugėja kraujuje, akies obuoliai ir oda nusidažo gelsvai. Ligonis turi temperatūros, jaučia skausmus viduriuose, ima noras vemti arba būna dažni vėmimai.

Pasitaiko, kad tulžies pūslėj atsiranda akmenys. Kartais toks akmuo įstringa tulžies kanale, užkemša jos išėjimą, o nauja tulžis, rinkdamosi pūslėje, tempia jos sieneles, nuo ko gaunasi aštrūs skausmai, vėmimas. Skausmai būna dideli, vadinami kepenų kóliko vardu arba, kaip čia sakoma, ataque de higado. Skauda labiausiai dešinėj pusėj po šonkauliais ir skausmas atsiliepia į dešinę mentę. Priepuolio metu gali būti akies obuolio pagelsvėjimas ir anksčiau minėti simptomai.

Minėti reiškiniai tinka aštriam tulžies pūslės susirgimui. Būna ir chroniškų ligos formų, kada ligonis ilgus metus negaluoja, turi kartais skausmus viduriuose, kartais pagelsvėja akies obuoliai, tačiau liga savaime praeina. Ramybės stadija trunka kartais keleta metų ir tik po aštrių ir pikantiškų valgių liga vėl pasikartoja. Yra ligonių, kurie turi tulžies akmenis ir visą amžių pragyvena, neturėdami jokių nusiskundimų. Tačiau kai kuriems ligonims priepuoliai pasikartoja labai dažnai ir tenka operacijos būdu pašaulinti visą tulžies pūslę su akmenimis.

Tulžies akmenų priepuoliai daugiausiai pasireiškia tarp 40-50 metų, jaunesniems kaip 25 metų retai pasitaiko. Trys ketvirtadaliai visų susirgimų pasitaiko moterims. Žymų vaidmenį vaidina gorsetų nešiojimas, nesilaikymas saikumo valgyje, vidurių užkietėjimai, neštumas, nutukimas, sėdimas gyvenimas.

Pačių kepenų susirgimai būna dėl įvairių priešasčių: dėl infekcinių (užkrečiamų) ligų, kaip tyfus, syfilis ir t. t., toksinės kilmės (dėl įvairių chemikalų), alkoholinės kilmės. Alkoholio įtakoje kepenų lastelės nyksta, jų vietoj auga jungiamasis audinys, kepenys padidėja, kraujo apytaka kepenyse sutrinka, pradeda pilvo ruime rinktis vanduo.

Kepenų ligų pažinimui modernioji medicina turi daug priemonių: kraujo ir šlapumo analizai, rengteno nuotraukos. Naujų vaistų (penecilino, terramicino ir t. t.) dėka pasveikimo galimybės yra daug didesnės, negu anksčiau, ir operuotis tenka daug rečiau.

Ne kiekvieną skausmą pilvo ruime reikia priskirti kepenims. Be kepenų susirgimų, skaumus viduriuose gali sukelti apendicitas, skilvio ligos, inkstai, žarnų susirgimai ir t. t.

Kepenų susirgimams sumažinti reikia vengti tų priežasčių, kurios tas ligas iššaukia. Svarbiausia: vengti vidurių užkietėjimo, nevalgyti aštrių pikantiškų valgių, naudoti daugiau daržovių ir vaisių, nevalgyti daug mėsos ir nevartoti per daug svaiginamų gėrimų.

Comallo, Rio Negro, 23.10.1952.

DĖL 90 CENTŲ PRARAS PILIETYBĘ

Karolis A. Latva, 49 metų, gyvenąs Wandell, N. H. JAV-bėse 1934 m. sumokėjo komunistams mokesčių 90 amerikoniškų centų. Tai padarė, kai jam audykloje kažkokie "darbininkų atstovai" paaiškinę, kad reikia darbininkams organizuotis, pakišo kažkokią kortelę, už kurią jis sumokėjo 50 centų. Beto, dar keturis kartus sumokėjo po 10 centų nario mokesčio. Pasirodė, kad ši kortelė buvo komunistų partijos kortelė. Latvai užpildžius pirmuosius popierius dėl pilietybės, pasirodė, kad jis priklausė priešvalstybinei komunistų partijai. Tokiems pilietybė neduodama, nes jie tarnauja svetimai valstybei. Nors šis žmogus yra atvykęs į Ameriką prieš 36 metus, teismo sprendimu jam teks palikti žmoną, kurią vedė prieš 30 metų, ir du sūnus, prėjusio karo veteranus, ir grįžti į Suomiją, kur jis jau nieko nepažįsta. Kadangi jis buvo tik nesąžiningų "darbininkų užtarėjų" apgautas, tai visi jo pažįstami dabar deda pastangas, kad teismo sprendimas būtų pakeistas. Kol kas dar nežinoma tolimesnė šio įvykio eiga. Tačiau tai yra pamoka visiems, kurie per savo neišmanymą dedasi prie žmonijos pabaisos — komunizmo. Gali ateiti laikas, kad jie skaudžiai gailėsis, bet jau nebus kitos išeities.

A. TYRUOLIS

ĮSIŽIŪRĖJIMAS

Kodėl mes taip labai įsižiūrėjom
Į skaisčiai mėlynąjį lino žiedą,
Kuris šviesiu pavasario dangum spindėjo
Ir rugiagėlėm akyse mergaitės švietė?

Kodėl mes taip labai įsižiūrėjom
Į žalio marių dugno išmesto gintaro
Banguojančiąją vasarvidyj javo sėją,
Kuri taip tykiai, paslaptingai šnera;

Jog ir dabar mūs akys pilnos mėlynumo
Ir gaiso gestančių saulėleidžių tyliųjų.
Kur einam, esame svečiai to balto rūmo,
Kurs dar ir gaisro dūmuose tyliai baltuoja;

Jog ir dabar auksinės varpos mums banguoja,
Linų varpeliai paslaptingai gieda
Toli ten žemėje saulėleidžių tyliųjų
Ir Baltijos graudžių bangų nulietų.

Ir kai jau žiedus pirmas pašalas nulenkia
Ir žemėje kūrenasi auksiniai lapai,
Dar mėlynuoja pabarės mums kaip padangės,
Ir nauju ilgesiu berželiai dreba.

Ir kai pro baltas snaiges kelio nematyti
Ar ūžauja keistai erdvė įbingus,
Širdyj viltis taip mėlynai sužydi
Ir kaip laukai banguoją šnera paslaptingai.

LEIDŽIAMA "LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA"

L. ENCIKLOPEDIJOS REDAKCIJA IR LEIDYKLA KVIEČIA Į TALKĄ

Sunkiausius lietuvių tautos laikus gyvendami, savaime daugiausia energijos skiriam kovai Lietuvos nepriklausomybei atstatyti ir lietuvių tautai apsaugoti nuo visiško sunaikinimo. Tačiau, kaip kiekvienos tautos, taip ir lietuvių gaivumas reiškiasi ne vien fiziniu, bet ir kultūriniu gyvenimu. Fiziškai tauta gali išlikti ir nesunaikinta, bet nustojusi kultūrinės pažangos, ji savaime gali ištirpti kitų tautų tarpe. Jau spaudos draudimo laiku, 1865-1904 m., tokiu būdu mus bandė sunaikinti maskolių valdžia ir išbraukti iš kultūringų tautų, atimdama mums mūsų raštą. Tačiau, visai lietuvių tautai stojus į kovą dėl savo kultūros, po 40 metų pavyko laimėti. Nepriklausomai Lietuvos valstybei atsistačius, visuose baruose plito ir mūsų kultūra ir netrukus mums pavyko užgydyti senąsias žaizdas, ir užimti lygią vieną tarp kitų tautų.

Naujoji mūsų krašto okupacija sustabdė normalų mūsų kultūros plėtimąsi; sugriovė visa, ką buvome šioje srityje laimėję. Dabar ne vien griaunamas visas lietuvių tautos pastatas senomis, tik žymiai patobulintomis Muravjovo Koriko priemonėmis, bet ir fiziškai yra naikinama visa mūsų lietuvių tauta. Mums, laisvajame pasaulyje gyvenantiems lietuviams, tenka atsakingumas — greta kovos už savo laisvės atstatymą — kovoti ir už savo kultūros išlaikymą, už jos nuolatinį kėlimą ir tobulinimą.

Šioje srityje nemaža jau yra atlikta, bet lieka dar platūs nepaliesti dirvonai, kurie laukia darbininkų. Yra dėlto sudaryta "Lietuvių Enciklopedijos" Redakcija ir Redakcinė Komisija, kurios yra pasiryžusios įsijungti į bendrą lietuvių kultūros plėtimo darbą. Dabartinės Enciklopedijos leidėjas yra Juozas Kapočius, patyręs spaudos srities žinovas, o faktiškieji leidėjai yra visi tie, kurie ją užsisakys. Jos redagavimas pavedamas tiems, kurie ir Lietuvoje tokį pat darbą dirbo, būtent prof. Vacl. Biržiškai, prof. Pr. Čepėnui, prof. P. Jonikui ir A. Bendoriui. Redakcijos sekretorius yra rašytojas St. Santvaras. Norėdami kad redakcija rastų stiprią atramą visuomenėje ir pati visuomenė turėtų garantiją Enciklopedijos nešališkumu, sudaroma dar Redakcijos Komisija, kurion, be pačių redakcijos narių, sutiko įeiti: prel. J. Balkūnas, prof. M. Biržiška, prof. V. Kanauka, prof. Stp. Kolupaila, prof. V. Krėvė-Mickevičius, prof. K. Pakštas, prof. J. Puzinas, Vyt. Širvydas, adv. M. Tolišius, prof. J. Vengris ir dr. A. Želvys.

Redakcija kartu kreipiasi tiek į visus, laisvame pasaulyje gyvenančius senosios enciklopedijos buvusius bendradarbius, tiek ir į visus senosios emigracijos kultūros darbuotojus ir ypač jaunuosius mūsų mokslo kadrus, išaugusius jau tremtyje ir emigracijoje, kviesdama paremti tą sumanymą savo bendradarbiavimu. O į geros valios lietuvius, susirūpinusius savo krašto ir tautos ateitimi, kreipiasi, kviesdama tą darbą paremti, užsisakant "Lietuvių Enciklopediją", nes tai ir duos galimumo darbą privesti prie galo ir jį jau laisvon Lietuvon atgabenti, o tiems, kurie liks toje svetingoje šalyje, tie tomai bus amžinas priminimas jų ryšio su visa lietuvių tauta.

"Liet. Encikl." per metus išeis 3-4 tomai, kiekvienas po 600-640 psl., atspaustų gerame popieriuje, įrištų liuksusiniais viršeliais, su futliaru, Vienas tomas kaštuotų 7,50 dol. Tačiau prieš pradėdamas spausdinti, leidėjas J. Kapočius nori patirti, ar visame laisvajame pasaulyje atsiras reikalingas enciklopedijos prenumeratorių skaičius. Pinigai iš anksto nebus imami: kiekvienas iš spaudos išėjęs tomas prenumeratoriui bus pasiųstas apdėtu mokesčiu. Todėl prenumeratoriai čia nieko nerizikuoja, nes jie mokės už tai, ką gaus. Bus spausdinama tiek, kiek bus užsisakyta. Todėl reikia iki Naujų Metų nedelsiant užsisakyti.

Visais redakcijos reikalais kreiptis: prof. Vaclovas Biržiška, 1222 11-th Street, N. W., Washington, D.C., U.S.A., administraciniais reikalais kreiptis į leidėją: Mr. Juozas Kapočius, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., USA.

KIEK ARENTINOJE GYVENTOJŲ

Pagal naujausią Argentinos Statistikos Tarnybos pranešimą šis kraštas š. m. gegužės 31 d. turėjo 18.036.377 gyventojus. Apvaliais skaičiais imant, vyrų Argentinoje buvo 9.200.000, moterų — 8.800.000, taigi vyrų buvo 400.000 daugiau negu moterų. Gyventojų gimusių Argentinoje yra 15.200.000 ir kituose kraštuose — 2.800.000. Gegužės 31 d. Buenos Aires (be premiesčių) turėjo 3.373.000 gyventojų, Buenos Aires provincija — 4.747.000, toliau seka Santa Fe provincija su 1.865.000, Kordobos — su 1.688.000 gyventojų. Iš miestų didžiausi yra Avellaneda, turinti milijoną su viršum gyventojų ir Rosario 6 šimtus tūkstančių su viršum.

● **Šv. Pauliaus Dukterų vienuolynas** laikomas moderniausiu šių dienų Katalikų Bažnyčios gyvenime. To vienuolyno darbų programoje yra ne tik įvairių rūšių katalikiška spauda, bet taip pat radio ir televizija. Vienuolyno seserys yra išmokslintos ir pačios rašo knygas. Taip pat leidžia ir platina žymiausių pasaulio rašytojų raštus, rengia radio ir televizjos vaidinimus bei paskaitas, kad pasiektų, skelbdamos Dievo žodį, plačiausias mases. Savo namų jos turi Europoje, JAV-bėse, Kanadoje, P. Amerikoje, net Japonijoje.

● **Anglijos karalienė Elzbieta II** neseniai suteikė ypatingus ordenus žymiems Anglijos rašytojams katalikams Compton Mackenzie ir Arnold Lunn. Tai yra retas įvykis protestantiškoj Anglijoj.

● **Olandijos reformotų kalvinistų** grupė kviečia savo tikėjimo narius atsižadėti savo klaidų ir grįšti atgal į Apaštalų bendruomenės religiją. Ši intelektualų grupė susiorganizavusi į "Hilversum" organizaciją svarsto naujos reformos galimybes ir sugrįžimą į katalikybę.

Reikalas, dėl kurio verta pavargti

Tiek savame krašte, tiek ir emigracinėse kolonijose tautinei bei kultūrinei pažangai didelės reikšmės turi aukštuosius mokslus baigusieji ir profesiniam bei intelektualiniam darbui pilnai pasiruošę šviesuoliai. Kiek kuris kraštas ar tautinė bendruomenė turi inteligentinių jėgų, tiek sugeba kurti aukštesnes vertybes ir jau sukurtąsias perduoti kitiems. Todėl nė be reikalo net mažos tautos visomis išgalėmis stengiasi pasiruošti sau kuo didesnį skaičių šviesuomenės, kuri pajėgtų išlaikyti savo praėjusių kartų palikimą ir tautai padėti žengti kultūrinės pažangos keliu. Tokie ypatingai pažymėtini kraštai yra visų pirma Šveicarija ir Liuksemburgas. Tie maži kraštai turi tiek aukštos kultūros intelektualų, kad jie stovi pirmose kultūringųjų tautų eilėse, ir yra davę kitiems kraštams aukštos kokybės universitetų profesorių ir specialistų, jog joks kitas kraštas, lyginant su gyventojų skaičiumi, nepajėgia jų nukonkuruoti.

Aukštuosius mokslus baigusieji yra vertinami taip pat ir emigrantų kolonijose. Ne tik pačių emigrantų, savo tarpe turinčių inteligentinių jėgų, bet ir tų kraštų, į kuriuos naujieji žmonės atvyksta. Inteligentinės jėgos pirmoj eilėj reikalingos savo tautiečiams, kad jie, patekę į naujas ir neįprastas gyvenimo sąlygas, nepaskęstų naujojo krašto žmonių ar tautų mišinio jūroje. Dėlto daugelis tautų, esant žmonių pertekliui ir jiems emigruojant į mažiau apgyventus kraštus, kaip pvz. Ameriką, stengėsi savo žmonių išvažiavimą planingai vykdyti: su važiuojančiais ieškoti darbo siuntė taip pat savų kunigų, gydytojų, inžinierių, mokytojų. Tokia planinga emigracija ypač pasižymėjo vokiečiai. O tos tautos, kurios inteligentinių profesijų neturėjo pakankamai, dėjo visas pastangas, kad jau pirmoj emigracijos kartoj jų iš savo tarpo išsiaugintų.

Mūsų tautiečių emigracija nebuvo planinga. Daugumas važiavo prieš 1914 metus, bėgdami nuo rusų priespaudos, o po to, , Lietuvai dar pakankamai ant savų kojų neatsistojus, važiavo ieškoti darbo ir didesnių uždarbių. Į Š. Ameriką greičiau ir daugiau suvažiavo aukštesnio profesinio pasiruošimo žmonių, dėlto ten lietuviai inteligentų trūkumą mažiau jautė. Bet per mažai tokių žmonių suvažiavo į tuos kraštus, į kuriuos mūsų tautiečiai emigravo po pirmojo karo, kaip Argentiną, Braziliją. O ir iš atvažiavusiųjų retas buvo aukštuosius mokslus baigęs inteligentas, ir jų vietas užėmė pusmoksliai, kurie daugiau blogo negu gero saviesiems padarė. Todėl gyvas reikalas buvo ir dar, — reikia pripažinti, — tebėra patiems pasiruošti aukšto profesinio lygio žmonių, kurie galėtų užimti šiame krašte savo išsilavinimui tinkamas vietas ir kartu ginti savo tautiečių reikalus.

Lietuvių emigracija Argentinoje yra jauna, bet vis dėlto jau pakankamai pajėgi savo jaunajai kartai duoti galimybių siekti universitetinio mokslo. Jei pradžioje, dar gerai neįsikūrus, lietuviai tėvai galėjo pasiteisinti, kad savo vaikus neleido mokytis, tai jau dabar toks pasiteisinimas neturi jokios vertės. Mes ekonomiškai jau esame visiškai pakankamai stiprūs, kad galėtumėm savo vaikams tokias sąlygas sudaryti. Tik reikia suprasti mokslo vertę. Anksčiau daugelis tėvų pasitenkino, jei jų vaikai baigė bent vidurinį mokslą, gavo lengvesnį ir pelningesnį darbą, kokią žemesnio tarnautojo vietą, bet nesirūpino, kad jie taptų pilnais profesionalais, kaip gydytojais, inžinieriais, teisėjais, administracijos valdininkais. Aukštuosius mokslus Argentinoj baigusių lietuvių vaikų yra tiek mažai, kad juos beveik ant pirštų galima suskaityti. Berods, tik trys gydytojai, dešimt nesiekia inžinierių skaičius, keli teisininkai ir ekonomistai ir gal tik truputį virš dvidešimt pradžios mokyklų mokytojų. Iki šiol dar neturime savo vertėjo, kuris taip neginčijamai yra reikalingas. Jei dar ir atsirastų vienas kitas, tai jie lietuvių kolonijai visai nežinomi. Ir dabar universitetuose studijuojančių lietuvių vaikų skaičius yra nepaprastai mažas. Tikslesnės statistikos tuo tarpu negalima duoti, bet, turimomis žiniomis, mažai teprašoka per penkiasdešimt.

Tačiau šis reikalas yra toks svarbus, kad dėl jo verta mūsų lietuviams tėvams pavargti. Juk pirmoj eilėj tėvų pareiga dėti visas pastangas, kad jų vaikai juos praaugtų. Tėvai turi rūpintis ne tik materialines galimybes studijoms sudaryti, bet ir pačius vaikus apsaugoti nuo aplinkos neigiamų šiuo atžvilgiu įtakų ir įkvėpti jiems aukštesnio mokslo troškimo. Iš pat mažens reikia savo vaikus įtikinti, kad jų mokslas, nežiūrint, jog jų draugai nenori mokytis, baigsis tik tada, kai jie turės savo rankose universiteto diplomą. Dėmesio vertos ir sveikintinos mūsų naujųjų ateivių pastangos savo vaikus visomis išgalėmis mokyti, nors materiališkai dar daugelis nedateklius kenčia. Tačiau jie taip pat turėtų išaiškinti mokslo vertę bei jo reikšmę ir įtikinti išsigalinčius, bet mokslo neįvertinančius, savo senesnės kartos tautiečius. Turėtumėm visi suprasti, kad juo daugiau iš savo tarpo turėsime aukštas valstybines vietas užimančių ar aukšto lygio profesinių žmonių, juo daugiau patys reikšmės įgysime ir savo kraštui patarnausime. O tikri inteligentai bus ištikimi ir tam kraštui, kuriame jie dirbs, ir savo tautai, iš kurios jie savo dvasinias galias yra gavę. Lietuviai yra užtenkamai gabūs, kad pajėgtų prasiveržti į mokslo aukštumas, tik reikia daugiau šiuo reikalu susirūpinti.

Z. Stepšys

Atnaujinta
BALTINIŲ PARDUOTUVĖ
Didelis pasirinkimas šilko - vilnų įvairenybių. — Siuvami marškiniai.
Sav.
ENRIQUE y ALBERTO CURA
B. RIVADAVIA 825 — PIÑEYRO

Dr. Jorge Cura
Dantų gydytojas
su Parncūzijos univ. diplomu
Priima: 9 — 12 val. ir 16 — 20 val.
URUGUAY 763 PIÑEYRO

LIETUVIŠKA DANTŲ KLINIKA
Consultorio Dental "PAVON"
Sav. N. KRUKAUSKAS
Dirbtiniai dantys — karūnėlės — blombavimas — d. traukimas. Dantistai diplomuoti viet. universitete. Priimama: pirm., treč., penkt. 14—20 val. — Susikalbama įv. kalbomis. Avda. Pte. Perón 488 (buv. Pavón), Avellaneda (prieš. Avell. gelež. stotį)

Krautuvė "NARUŠIS"
Maisto produktai, gėrimai ir smulkios prekės; c. Unanue 6360, Villa Lugano. Sav. V. NARUŠEVIČIUS.

SPAUDA

ATSIŲSTA PAMINĖTI

1. MŪSŲ KELIAI, Roma, 1952 m. Knyga išleista Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos, redaguota Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos sudarytos Redakcinės Komisijos Paryžiuje. Knygai medžiagą pateikė M. Balkauskaitė, Dr. N. Bražėnaitė, M. Galdikienė, K. Juozapavičienė, Dr. V. Karvelienė, Ses. M. Aloyza Sereikytė, B. Šlepetytė Venskuvienė ir Dr. A. Užupienė. Įžangą parašė J. E. vysk. V. Padolskis ir prel. M. Krupavičius. "Mūsų Keliai" apima lietuvių katalikių veiklą Lietuvoje ir išeivijoje bei moterų organizacijų trumpas istorijas. Mums ji itin įdomi, nes joje talpinama taip pat ir Argentinos Moterų ir Mergaičių Drjos "Birutė" trumpa istorija ir fotografija. Moterims tą knygą reikėtų įsigyti ir ją būtinai perskaityti.

2. LIETUVIŲ DIENOS, Nr. (27), spalis, 1952 m. Vyr. red. **J. Vytėnas**, leidėjas **A. F. Skirius**. Viršelyje įdėta nuotrauka iš lietuvaičių parado Čikagos gatvėmis. Iš viso tame numeryje telpa 40 aktualių ir puikių nuotraukų iš Amerikos lietuvių kolonijų ir lietuvių gyvenimo kitose pasaulio šalyse, taip pat iš Argentinos. Turinyje yra labai gerų straipsnių, kaip J. Viekšnio "Artimo matu", Adlai Stevenson kalba ir kt. Adresas: "Lietuvių Dienos", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif., USA. Vienas numeris siunčiamas susipažinimui nemokamai.

3. KARYS, Pasaulio Lietuvių Karių Mėnesinis Žurnalas, Nr. 5, rugpiūtis, 1952 m. Redaguoja: **Dom. Penikas, Br. Aušrotas** ir **Sim. Urbonas**. Leidžia KARIO leidykla. Adr.: 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., USA.

Lietuviai visam pasauly

● **JAV-bėse per šiemetinį vajų kovai su sovietine vergija**, kurio uždavinys — telkti lėšas Laisvosios Europos Komitetui, be kitų pavergtų kraštų atstovų, rugsėjo 21 d. per radiją lietuvių vardu žodį tarė Patariamosios Liet. Grupės pirm. V. Sidzikauskas, Rugsėjo 22 d. buvo skirta Baltijos kraštų kalbėtojams, iš kurių gausiausiai dalyvavo lietuviai. Į turinčius vilkti sunkų okupacijos jungą Lietuvos ūkin. kalbėjo J. Audėnas, Dr. A. Trimakas ir Pr. Vainauskas, į pavergtuosius darbininkus — K. Bielinis ir V. Vaitiekūnas, į moteris — M. Galdikienė, į rašytojus — J. Aistis ,dailininkus V. K. Jonynas, teatralus — V. Jonuškaitė, laikraštininkus — V Rastenis, inžinierius — inž. Mačiūnas, teisininkus — Dr. B. Nemickas, jaunimą — Dr. Vl. Viliamas ir stud. Ošlapas, į tikinčiuosius katalikus — kun. Dr. M. Ražaitis, evangelikus — past. Dagys, mažlietuvius — M. Tolišius, gen. konsulo vardu sveikino A. Simutis. Vajaus talkos vykd. komitete iš lietuvių dalyvavo prel. J. Balkūnas.

● **Į demokratų kandidato Stevensono** rinkiminį štabą taip pat yra pakviestas Čikagos lietuvis V. A. Shollis, radio ir televizijos stoties WHAS direktorius. Anksčiau jis yra dirbęs "Times" dienrašty korespondentu, su kandidatuojančiu antrą kartą į prezidentus Rooseveltu važinėjo po JAV ir, pasidaręs artimas Baltiesiems Rūmams, 1940 m. padėjo lietuvių delegacijai gauti prezid. Roosevelto audienciją. Kaip žinoma, tada prezid. Rooseveltas paskelbė pirmą, ligi šiol tebegaliojantį JAV vyriausybės vardu pareškimą, kad Lietuva yra tik laikinai netekusi savo nepriklausomybės ir kad Amerika niekad nepripažins Sovietų įvykdytos aneksijos.

● **Komp. V. K. Banaitis** ryžosi parašyti lietuvišką operą "Jūratė ir Kastytis". Jieškoma tam didžiuliam darbui rėmėjų.

● **Kolumbijoj etatiniu universiteto profesorium** Bogotoje paskirtas Dr. A. Liaugminas. Jis dėsto filosofiją, psichologiją, vokiečių ir prancūzų kalbas.

● **Ateitininkų Federacijos** išrinkti korespondenciniu būdu vyriausi organai. At-kų Fed. vyr. vadu išrinktas **prof. S. Sužiedėlis**, Tarybos pirm. — **prof. dr. J. Meškauskas**, Tarybos nariais — prof. dr. Z. Ivinskis, prel J. Balkūnas, prof. dr. P. Padalskis, prof. dr. A. Šidlauskaitė, prof. dr. V. Manelis, dr. O. Labanauskaitė, kun. K. Juršėnas, prof. B. Vitkus, dr. A. Šerkšnas, L. Dambriūnas. Kontrolės Komisijos pirm. — St. Lūšys, Garbės Teisman — prof. J. Graurokas, dr. S. A. Bačkis ir L. Šimutis.

● **Prof. St. Kolupaila** rugsėjo 14 d. šventė savo 60 metų amžiaus sukaktį. Jis yra vienas iš žymiausių Lietuvos vandenų tyrinėtojų ir mokslininkų, parašęs keleta veikalų iš tos srities. Šiuo metu profesoriauja Notre Dame universitete JAV-bėse.

● **Prof. Vincas Mickevičius-Krėvė**, žinomas lietuvių rašytojas, neseniai atšventė 70-ties metų sukaktį. Vincas Krėvė yra parašęs daug veikalų, kurių labiausiai žinomas ir mėgstamas "Dainavos Šalies Senų Žmonių Padavimai". Dabartiniu metu jis profesoriauja viename JAV-bių universitete.

● **Dr. Alseikaitė - Gimbutienė**, kuri ruošia mokslinį veikalą, užsakytą Harvard universiteto, rugsėjo 1 d. išvyko į New Yorką dalyvauti JAV mokslininkų konferencijoje. Ten suvažiuos psichologai, filosofai, religijų ir meno istorikai.

● **Į naujų Vokietijos Liet. Bendruomenės** krašto tarybą dauguma balsų buvo išrinkti: Pr. Zundė, E. Simonaitis, A. Giedraitis, past. A. Keleris, kun. A. Bernatonis, J. Glemža, E. Žilius, A. Rukša, Dr. J. Grinius, J. Jurkaitis, J. Lukošius ir A. Survila. Rugsėjo 3 d. naujoji taryba buvo susirinkusi posėdžio Hannovery ir, išklausiusi pranešimų, išrinko valdybą šios sudėties: Pr. Zundė, E. Simonaitis, A. Venslauskas, E. Žilius, J. Lukošius ir kand. Petkevičius ir Survila; garbės teismą: St. Vykintas, Dr. J. Sakalauskas, prof. A. Rukša; Kontrolės komisija: Endrikaitis, Jurkaitis ir Šukys.

● **Jaunas poetas Vincas Kazokas**, gyvenąs Australijoje, yra paruošęs spaudai savo eilėraščių rinkinį, kurį pasiuntė į JAV, kur, manoma, bus išleistas.

BERISSO

BERISSIEČIAI LAUKIA KONCERTO

Kaip teko nugirsti, DAINOS Ansamblio ir CORO POPULAR koncertais, kurie įvyks lapkričio 9 d. 9 val. ryto kino teatro "VICTORIA" salėje, susidomėjimas yra labai didelis. Bilietai jau visi išpirkti. Nemaža žmonių rengiasi atvykti taip pat ir iš Buenos Aires. Šis koncertas žinomas yra ir svetimtaučių tarpe. Nemažas jų skaičius rengiasi koncerte dalyvauti ir išgirsti lietuviškų dainų bei pamatyti mūsų tautinius šokius.

MŪSŲ MIRUSIEJI

● **Boleslovas Zalanskas** 50 metų amžiaus staigiai mirė rugsėjo 28 d. Velionis buvo kilęs iš Mardasavo km., Merkinės valsč., Alytaus apskr. Dideliame nuliūdime paliko žmoną Oną Barteškaitę. Buvo palaidotas, lietuvių būriui palydint, Sarandi kapinėse. Gyveno 4 de Junio mieste.

● **Jonas Simpukas** rugsėjo 6 d. Alvear ligoninėje Buenos Aires atsiskyrė su šiuo pasauliu. Argentinoje liko jo brolis Leonas.

● **Vaclovas Dubauskas** po ilgos ir sunkios plaučių ligos rugsėjo pabaigoje mirė Muñiz ligoninėje, Buenos Aires. Palaidotas valdžios lėšomis Chacarita kapinėse.

JUNGTINIŲ TAUTŲ DIENA

Jungtinių Tautų Organizacijos generalinis sekretorius Trygve Lie minėtos organizacijos septynių metų sukakties proga išleido atsišaukimą, kuriame nusako JT siekimus, padarytus darbus ir gresiančius pavojus. JT tikslas — sujungti viso pasaulio tautas vieningam darbui, kovai už pastovią taiką ir už ekonominę bei socialinę tautų pažangą. Nors padėta daug pastangų, bet nepavyko išlyginti ideologinių skirtumų bei valstybių lenktyniavimo, nepavyko išvengti konfliktų ir kovų, o svarbiausiai trečiojo karo grėsmės. Dėlto, sako Trygve Lie, turime sukurti kolektyvinę jėgą, kuri būtų pajėgi atsispirti ginkluotam puolimui ir turime išmėginti visus būdus taikiu būdu išspresti tiek didelių, tiek ir mažų tautų konfliktus. Turime taip padvigubinti mūsų pastangas, kad žmonių gyvenimo sąlygos pasidarytų geresnės. Jis pareiškė viltį, kad, jei visos tautos supras JT tikslus, mūsų karta dar galės pamatyti mūsų sukurtus visuotinės pasaulio taikos ir pastovaus saugumo pagrindus.

JT pastangomis buvo atlikti visuotinės vertės darbai skriaudžiamųjų tautų labui. Vienas iš tų darbų yra Korėjos gynimas nuo komunistinės vergijos. Kai Pietų Korėja buvo užpulta, tai 22 valstybės prisidėjo prie jos gynimo ir kitos 40 tautų teikė ekonominę bei finansinę pagalbą. Tam priešinosi ir priešinasi Sov. Rusija ir jos satelitai. Svarbios reikšmės turi įkūrimas Kolektyvinių Piremonių ir Taikos Saugojimo Komisijos. JT laimėjo tarpininkavimo būdu, kad buvo sustabdyti mūšiai Palestinoje ir Kašmyre, o Indonezija ir Libija atgavo savo nepriklausomybes.

Mums iš svarbiausių darbų yra genocido (tautžudybės) pasmerkimo susitarimas ir 39 valstybių tokiam pasmerkimui pritarimas. Kitas svarbus JT darbas — pabėgėlių, kurie palieka savo kraštą dėl politinių, religinių ar rasinių persekiojimų, globojimas. Iš dalies ir lietuviai tokią globą yra patyrę, nors ji dar ir netobulai buvo vykdoma. Tačiau karo grėsmės pašalinti dar neįstengė, nors šiuo metu karo, kaip išsilaisvinimo priemonės, laukia milijonai Rusijos pavergtų tautų.

● **Spalio 25 d. Romoje įvyko** vestuvės buv. Italijos diktatoriaus Musolinio anūkės Raimondos Ciano, kuri yra paties Musolinio mirtin pasmerkto užs. reik. min. Ciano ir Eddos Musolini duktė. Jos vyras yra Alessandro Giunta, kilęs iš motinos pusės iš Luciano Bonaparte, Napoleono Bonaparte brolio.

ĮSIGYKITE VERTINGUS "LIETUVIŲ DIENŲ" LEIDINIUS

"Lietuvių Tautos Kelias", prof. M. Biržiška 3,00
"Varpai skamba", St. Būdavo apysaka 2,50
"Žemė", poezijos antologija 4,00
"Lietuvių Tautos Kelias", prof. M. Biržiška, II tomas (spaudoje) ir Žinomieji Lietuviai", JAV pasižymėjusių lietuvių biografinis vardynas (spaudoje).

Knygos gaunamos "LAIKO" redakcijoje ir leidykloje: "Lietuvių Dienos, 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif., USA.

KORDOBA

MISIJOS LIETUVIAMS

KORDOBOS IR APYLINKIŲ LIETUVIAMS lapkričio 23. d. prasidės MISIJOS. Pirmoji savaitė bus moterims, antroji — vyrams. Misijos baigsis gruodžio 7 d.

MISIJAS VES iš Montevideo atvykęs kun. VI. MIKALAUSKAS, jėzuitas.

LIETUVIAI SVEIKINO VYSKUPĄ

Atvažiavus iš Ascochingos lietuvių klebonui kun. Antanui Valiuškai, spalio 26 d. Kordobos lietuviai atšventė Kristaus Karaliaus šventę. Ta proga Liet. Bažnytinis Komitetas, susidedąs iš prof. V. Staugaičio, p. J. Kuncaitienės ir p. M. Bendinsko ir lydimas kun. A. Valiuškos pasveikino Kordobos vyskupą Lafite ir jam įteikė dovaną, kurią tikrai meniškai yra padaręs p. V. Šulcas. Po pietų p. p. Bendinskų namuose buvo Kristaus Karaliaus paminėjimas, kuriame paskaitą skaitė prof. V. Staugaitis. Taip pat buvo graži ir meninė programa.

URUGVAJUS

ATVYKO NAUJAS KUNIGAS

Iš Ispanijos laivu "Capo del Horno" spalio 24 d. į Montevideo nuolatiniam apsigyvenimui atvyko jaunas, energingas ir išsimokslinęs **kun. Jonas Giedrys**, jėzuitas. Lapkričio 2 d. San Francisco bažnyčioje, Montevideo mieste, pradės vesti lietuviams misijas. Toliau naujasis kunigas įsijungs į lietuvišką veiklą. Montevideo lietuviai nauja jėga labai džiaugiasi ir tikisi, kad bažnyčios statybos darbai dar sparčiau negu iki šiol pradės eiti.

● **Spalio 19 d. Lietuvių** choras suorganizavo ekskursiją į labai gražią Punto del Este vietovę. Ekskursija gerai pavyko, ir ekskursantai grįžo patenkinti.

● **Montevideo arkiv. Barbieri** lapkričio 16 d., pasibaigus misijoms, lietuvių žemėje pašventins naują misijų kryžių, kurio pastatymu jau dabar rūpinasi kolonijos lietuviai. Per ateinančias Kalėdas tas pats Montevideo arkivyskupas pašventins lietuvių bažnyčios kertinį akmenį.

SVARBIEJI ADRESAI

Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje: Juan Maria Perez 2820, Montevideo, Telef. 41-55-91.

● J. ZUBRICKAS IR A. KIRSTUKAS fotografuoja vestuves, krikštynas, pobuvius ir kitus šventinius subuvimus. Herrera 287, Bs. Aires, T. E. 26-9672.

● **HORACIO E. CZOP** fotografuoja vestuvių, gimtadienio, sužieduotuvių, krikšto ir įvairių švenčių progomis. Isleta 3317, Val. Alsina (4 de Junio).

● OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: šešt. 13—17 v. ir sekm. 13—16 val.

JUOZO ŠNIPO BATŲ DIRBTUVĖ ir Cigarečių Parduotuvė: Cabildo 651, Villa Porvenir, Avellaneda. Gaminami nauji ir taisomi seni batai.

VIEŠBUČIAI ATOSTOGOMS:

● **KAZIMIERAS STANKŪNAS** vasaros mėnesiams išnuomuoja atskirus departamentus atostogaujantiems labai gražioje ir sveikoje vietoje **Villa del Dique, Calamuchita, Sierras de Córdoba.** Dėl sąlygų kreiptis laišku į savininką arba teirautis "LAIKO" red.

● **PENSION "LITUANA"**, sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas. Pragyvenimas dienai tik $ 17.

● **CONDOR HOTEL**, Villa Rumipal, frente al Balneario del Embalse del Rio III (Sierras de Córdoba). Sav. Jance, Krukonis ir Degulis. Lietuviški valgiai. Pragyvenimas dienai tik $ 19.

● **"LIETUVA"** Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, **Florida 165** (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5, T. E. 33-9584

● **ŽEMAITIJA".** Islas del Ibicuy. Sav. J. ir A. Burokai. Dėl informacijų kreiptis: Sr. Sanchez Penaud agent.: **Florida 165** (Galeria Güemes), p. 5, esc. 529, T. E. 33-9584.

● **MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ**, sav. Mikelionis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

● **MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA "HENRY".** Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis. 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: **Leandro N. Alem 818**, Banfield.

● **ČIUŽINIŲ UŽUOLAIDŲ DIRBTUVĖ - PARDUOTUVĖ.** Parduodama bevelna, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės. Sav. **Antanas Šalčiūnas: Juan B. Alberdi 933 — Buenos Aires — T. E. 60-2784.**

MR V. LISAUSKAS
51 NORWOOD AVE
BROOKLYN 8, N.Y.
ESTADOS UNIDOS

Buenos Aires Avellaneda

ARLB SUKAKTIES MINĖJIMAS

Argentinos Lietuvių Bendruomenė įžengė į trečiuosius savo gyvavimo metus. Ta proga buvo atitinkamai atžymėta, iškilmingai ir gražiai paminint dviejų metų sukaktį š. m. spalio 19 d. Lietuvių Salėje, Avellanedoje. Programos vedėjas ir vienas iš Bendruomenės organizatorių agr. A. Šantaras trumpais žodžiais įvedė publiką į programą ir pakvietė Centro Valdybos pirm. Ig. Padvalskį atidaryti minėjimą. Pirmininkas pasveikino susirinkusius ir nusakė Bendruomenės tikslus bei pakvietė dar gausiau dalyvauti visus tų tikslų siekiant. Po p. Padvalskio kalbos DAINOS Ansamblis, vadovaujamas Andr. Kuprevičiaus, gražiai sudainavo keletą dainų, kaip "Vai lazdynai" (V. K. Banaičio), "Atsikėlus ankstųjį rytelį" (V. K. Ban.), "Tekėjo saulelė" (St. Šimkaus), "Anoj pusėj Dunojėlio" (V. K. Ban.), "Paskutinį vakarėlį" (V. K. Ban.), "Pasisėjau žalią rūtą" (J. Neimonto) ir "Meno dainą" (J. Talat-Kelpšos). Publikai ypatingai prašant, dar buvo padainuota "Stikliukėlis' 'ir "Palankėj, palankėj".

Po koncertinės dalies ARLV CV sekretorius Leon. Sruoga skaitė paskaitą, kurioje plačiau nušvietė lietuviškos kovos pobūdį ir Bendruomenės uždavinius toje kovoje. Jis ragino visus, neardant savo nuo seniau veikiančių organizacijų, jungtis per Bendruomenę į bendrą lietuvišką darbą lietuvybei palaikyti ir Lietuvos laisvei atkovoti. Vėl sekė meninė programa, kurią išpildė Villa Lugano Lietuvių Centro vaikučių grupė, vadovaujama p. A. Mikelionienės ir p. I. Stašaitytės. Visus maloniai nuteikė mūsų jaunosios kartos tautiniai lietuviški šokiai bei eilėraščių deklamacijos. Mažųjų šokėjų būrelis pašoko Kalvelį, Noriu miego ir stilizuotą suktinį. Šokėjų būrelį sudarė šie Villa Lugano vaikučiai: Girdauskaitė, Kurklytė, Misiūnaitė, Zibergaitė, Stančikaitė, Rukšėnaitė, Deveikytė, Debesytė, Bražionis, Grigas, Girdauskas, Urbonavičius ir Vilkelis. Šokiams akordeonu grojo Jonas Mikėnas. Eilėraščius deklamavo — Stančikaitė, Misiūnaitė, Kurklytė, Girdauskaitė ir Bražionis. Mažuosius šokėjus pasveikino ir saldainiais pavaišino ARLB Villa Lugano Apylinkės pirm. V. Naruševičius ir sekr. A. Rimkevičius. Publika jaunųjų programai taip pat gausiais plojimais atsidėkojo. Lietuvių Centro sveikinimo raštą perskaitė agr. Šantares.

Po trumpos pertraukos kalbėjo Tautos Fondo pirmin. Jonas Čikštas, paaiškindamas TF tikslus ir kviesdamas visus prie Tautos Fondo darbų dėtis ir savo lėšomis jį labiau remti. PLIAS vardu Bendruomenę sveikino pirm. inž. J. Ramanauskas. Užbaigai visus entuziastiškai nuteikė Dainos Ansamblio Tautinių Šokių grupės, vadovaujamos Vyt. Namiko, energingai ir puikiai pašokti keturi tautiniai šokiai, kuriems akordeonu pritarė V. Cibavičius. Agr. A. Šantaras, gyvai ir sklandžiai pravedęs visą programą ir padėkojęs lietuviškajai publikai už dalyvavimą Bendromenės dviejų metų sukakties minėjime bei malonų dėmesį, iškilmingąją dalį uždarė ir visus pakvietė šeimyniškai pasilinksminti.

Arg. Liet. Bendruomenei, įžengusiai į trečiuosius savo veiklos metus, tenka palinkėti nepavargti ir su vis didesne energija bei ryžtu dirbti lietuvybės išlaikymui, kovoti už Lietuvos laisvę bei jos vardą, sujungti visus Argentinos lietuvius bendriems lietuviškiems darbams.

● **Stasys Noreika**, kuris turi virš pusės tūkstančio hektarų ūkį netoli Bahia Blanca, kelias savaites paviešėjęs pas savo švogerką A. Noreikienę, seserį ir švogerį A. ir K. Misiūnus bei aplankęs savo draugus ir pažįstamus, šio mėnesio pirmoj pusėj išvyko atgal į savo ūkį.

A. A. KUN. KAN. ALF. VARNAS,

Kaišedorių katedros prepozitas, dabar turėtų apie 70 metų amžiaus. Gimęs Vainiūnų km., Vyžuonų valsč., Utenos apskr. Studijavo Seinų Kun. Seminarijoje ir Romoje. Grįžęs pakeltas kanauninku. Gauta žinia, kad jis neseniai miręs Lietuvoje. Už jo vėlę iškilmingos pamaldos Aušros Vartų bažnyčioje bus lapkričio 9 d., 10.30 val., suma. Pasimelsti už dėdę ir globėją visus kviečia tremtinys Alfonsas Varnas, gyv. Val. Alsinoje.

LIETUVIŠKOS FILMOS AVELLANEDOJE

Jurgio Gilvydžio spalio 26 d. Lietuvių Salėje, Avellanedoje, rodomos lietuviškos filmos sutraukė daug mūsų tautiečių, pasiilgusių savo krašto. Net iš tolimų vietovių ir priemiesčių suvažiavo lietuvių šeimos su savo vaikais pamatyti lietuviškų vaizdų, prisiminti savo išgyventas jaunystės dienas, pasižiūrėti lietuviškų miestų, Lietuvos kariuomenės ir jaunimo pasirodymo. Buvo parodytos kelios filmos taip pat iš tremties gyvenimo Vokietijoje ir išeivijos Š. Amerikoje. Žmonių perpildyta salė džiaugėsi filmomis ir reiškė dėkingumo J. Gilvydžiui, kad jis bent kartą per metus duoda progos pagyventi savo Tėvynės praeities gyvenimu. Tikimasi, kad ir ateinančiais metais, papildžius iš lietuviško išeivijos gyvenimo naujomis filmomis, lietuviai galės pasidžiaugti savo tautos bei tautiečių gyvenimu, žiūrėdami lietuviškų filmų.

Villa Lugano Lietuvių Centro šokėjų grupė su savo vadove p. A. Mikelioniene.

GRAŽUS POBUVIS PAS JASIULIUS

Adelė Grigaitytė ir Rikardas D. Jasiuliai spalio 26 d. savo namuose turėjo gražų pobuvį savo svotų pagerbimui. Jaukiose vaišėse dalyvavo kun. dr. K. Černiuaskas, vedybų svotai Olga Vitkienė ir Vitalis Gurevičius su Ponia, p. A. Jasiulienės tėveliai A. ir V. Grigaičiai ir kt. Ta proga "LAIKO" spaustuvei jaunieji paaukojo $ 100.

● **Spalio 26 d. Lietuvos Vyčių Sąjunga** turėjo vykusią ekskursiją į "Derechos de Ancianidad" parką netoli Eva Perón miesto. Lietuviškasis jaunimas smagiai pasilinksminęs ir atsikvėpęs laukų oru, su gera nuotaika vakare grįžo atgal į Avellanedą.

● **Miškininkas J. Baliukas**, kuris Miškų Departamento buvo išsiųstas į Rio Negro tyrinėti dirvą medelių sodinimui, šiomis dienomis grįžo į Buenos Aires. Kiek pabuvojęs pas žmoną, vėl važiuos į savo tarnybos vietą. Marija Žigaitė Baliukienė, kuri šiuo metu truputį yra susižeidusi, dar kol kas pasiliks gyventi Buenos Aires, bet vėliau mano taip pat išvykti su savo vyru į Rio Negro.

● **Susivienijimo Lietuvių Argentinoje** pamaldos už mirusios tos draugijos narius bus Aušros Vartų šventovėje lapkričio 2 d. 8 val. Po to draugijos nariai lankys kapines.

● **Optikas Vilius Rasiūnas** Morón mieste pasistatė gražią ir moderišką akinių dirbimo ir stiklų šlifavimo dirbtuvę. Tame darbe jam daug talkinikavo jo pažįstami ir draugai lietuviai. Akinius pritaiko ir naujus padaro savo namuose c. Gral. Mariano Acha 876, Morón, šeštadieniais 13—17 ir sekmadieniais 13—16 val. Laiškais geriausiai kreiptis šiuo jo nauju adresu: Casilla de Correo 42, Morón.

● **Aušros Vartų mokykla**, vedama Šv. Kazimiero Seserų, šių mokslo metų užbaigai lapkričio 9 d. 17 val. Lietuvių Salėje, Avellanedoje, ruošia mokyklos mokinių vakarą su labai įvairia ir gražia vaikų išpildoma programa. Tikimasi, kad mokyklos šventė susilauks, kaip ir kiekvienais metais, daug svečių tiek iš lietuvių, tiek ir iš kitataučių tarpo.

● **Kariuomenės paminėjimo** šventę lapkričio 23 d. Lietuvių Salėje, Avellanedoje, rengia A. Liet. Bendruomenė su kitomis lietuviškomis organizacijomis. Programoje pasižadėjo dalyvauti ARLB Avellanedos Apylinkė, Lietuviai Skautai ir kt. Plačiau bus kitame "L." numeryje.

Nauji "Laiko" rėmėjai

Steigiamajai Spaustuvei ir "LAIKUI" aukojo šie Naujie Rėmėjai: $ 1.000: INO KNEIŽAITĖ, gyvenanti c. Falucho 369, N. Pompeya, Bs. As., 500: Teofilė ir Vitalis Gurevičiai, po $ 300: Anelė ir Juozas Nekrošiai ir Adelė ir Vincas Grigaičiai, $ 120: F. Vaitkevičius, po $ 100: A. Aleksiejūnas, A. ir R. Jasiuliai ir V. Suokaitė, po $ 50: E. P. de Casella ir J. Jasinevičius, po $ 40: J. Jankauskas, J. Karužas, P. Liuoba, ir O. Valeikienė, po $ 10: J. Ašmonas, K. Baranauskas, V. Dailydienė, P. Leščius ir Tuska, $ 5: S. Kunca. Visiems paskelbtiems ir nepaskelbtiems Gerbiamiesiems Rėmėjams Redakcija ir Administracija taria nuoširdų lietuvišką ačiū. Ypatingą padėką reiškia spaustuvės administracija gausiai parėmusiems spaustuvės steigimą Onai Kneižaitei, "Laiko" Garbės Leildėjams T. ir V. Gurevičiams ir A. ir V. Grigaičiams bei savo prieteliams A. ir J. Nekrošiams.

GARBĖ RĖMĖJA

Ona Kneižaitė, paaukodama $ 1.000 spaustuvės steigimui, įsirašė į šios kultūrinės įstaigos Garbės Rėmėjas. Dar būdama Lietuvoje, Kaune uoliai darbavosi Šv. Zitos Draugijoje, o atvykusi Argentinon 1929 m., iš savo sunkaus užmo darbio visuomet rėmė lietuviškus reikalus ir lietuvišką spaudą. Šiuo metu O. Kneižaitė gyvena pas Kostą Antanaitį, Falucho 369, Nueva Pompeya. Už lietuviškos spaudos parėmimą jai tenka ypatinga padėka ir įvertinimas.

● **Agr. Antanas Šantaras**, "La Martona" centrinio fabriko laboratorijos vedėjas ir pieninių inspektorius, spalio 22 — 25 d. lankėsi Jovitoje, Kordobos provincijoj, kur tikrino pieninės gamybą. Ten buvo sutikęs "La Martona" fabrike aukštas vietas užimančius lietuvius V. ir V. Trojeckus.

● **Veronika ir Adolfas Palaikiai**, pasinaudodami atostogomis, spalio 25 d. buvo atvykę į Buenos Aires aplankyti savo pažįstamų ir draugų. Jie paviešėjo pas p. Jutą, p.p. Paserbskius, p.p. Deveikius, aplankė lietuvių centrą Avellanedoje ir kitus savo prietelius. Lapkričio pradžioje išvyko atgal į Rosario. Gerbiamieji svečiai iš Rosario taip pat aplankė "Laiko" redakciją bei naujai steigiamą spaustuvę.

● **AUŠROS VARTŲ LIETUVIŲ PARAPIJOS metinė šventė bus lapkričio 16 d. Tą dieną atvyks Vyskupas ir 5 val. po pietų suteiks SUTVIRTINIMO SAKRAMENTĄ (Dirmavonę). Lietuviai, kurių vaikai dar nėra gavę Sutvirtinimo Sakramento, turi iš anksto išsiimti atitinkamas korteles ir vaikus atvesti nustatytomis dienomis pasimokyti.**

Šeimose

● **Vladė ir Jonas Gliosai** spalio 3 d. susilaukė sveikos ir gražios antrosios dukrelės Teresės Virginijos. Motina ir duktė yra sveikos ir jau grįžusios į savo namus, Bs. Aires.

● **Henrikas Vitortas**, gerai pažįstamas Avellanedos lietuviams, kuris su šeima jau kuris laikas gyvena savo namuose Pilar, sunkiai serga. Gydytojų ir žmonos prižiūrimas, gydosi namuose, bet jo liga kelia rimto susirūpinimo.

● **Simonas Čiupinys** sunkokai serga ir yra paguldytas Muñiz ligoninėje, Bs. Aires mieste. Jis yra Argentinoje vienas, o jo du vaikai yra likę Lietuvoje. Žmona yra mirusi. Jis yra kilęs nuo Švėkšnos. Tautiečiai vienišą ligonį galėtų aplankyti. Guli 13 salėje, lova 21.

● **Valerija Kazlauskaitė Krasnickienė**, gimusi 1901 m. Krikštėnų km., Kriokialaukio valsč., Alytaus apskr., sunkiai serga savo namuose. Ją prižiūri jos vyras Juozas. Turi taip pat ir seser, Moniką. Gyvena Buenos Aires mieste.

LAIKAS

"EL TIEMPO" Semanario Lituano
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires; T. E. 20-9027

Correo Argentino Casa Central
FRANQUEO PAGADO
Concesión Nº 4289
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 4015

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 381833

Redaguoja Red. Kolegija. Redaktorius Pranas Garšva. — Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra, nesunaudoti — grąžinami tik autoriams prašant.
KAINA: Argentinoje metams $ 30.—, pusmečiui $ 17.—, vienas nr. $ 1.50. Urugvajuje met. 5 Urugv. pezai. Kitur — met. 3 doleriai. Oro paštas met. 3 dol.

1 de Noviembre, 1952 — V METAI — Nr. 78

● **Pranas Vaitkevičius** sunkiai serga. Gydosi Alvear ligoninėje, 19 salėje. Jo liga žmonai ir abiem dukrelėm kelia susirūpinimo rimto.

LIETUVIAI JOVITOJE

Kordobos provincijoje, beveik ant Pampos ribos, yra nedidelis miestelis Jovita, kuris randasi maždaug pusiaukelyje prie geležinkelio Laboulaye — Villa Valeria. Apie 5 km nuo šio miestelio yra nemaža "La Martona" pieninė, kurioje dirba du lietuviai — tėvas ir sūnus Trojeckai ir abu Vincai. Vienas Vincas, paprastai visų vadinamas Don Vicente, yra šios pieninės mašinų skyriaus viršininkas, gi sūnus — Vicentito — tos pačios pieninės vedėjo padėjėjas (subgerente). Malonu pabrėžti, kad šie du lietuviai savo darbštumu ir sąžiningumu yra įgiję didelį "La Martona" savininkų pasitikėjimą, tai rodo ir jų užimanos vietos Jovitos pieninėje. Jaunasis Vincas Trojeckas yra baigęs 4 Pasvalio gimnazijos klases ir, šalia administracijos darbų, yra dar didelis pieninės mašinų žinovas bei nagingas elektros technikas ir radio mechanikas, laisvomis valandomis pasidaręs sau puikų kombinuotą radio aparatą. Jis taip pat ir kitiems pataiso bei padaro naujus radio primtuvus.

Abu Vincai turi gražų automobilį yra nepaprastai malonūs ir vaišingi. Viena Vinco sesutė yra ištekėjusi už Dr. Bruno ir gyvena San Izidro mieste, o kita už Jaso, gyvenančio Val. Alsinoje ir besistatančio Villa Lugane savo nuosavus namus. A.Š.

KUN LEŠČINSKA[illegible] DIRBA

Lietuvis kun. V. Leš[illegible]kas, Angaco y San Martin, San Juan provincijoje, klebonas moderniškai atremontavo parapijos bažnyčią ir kleboniją, naujai išdažydamas bažnyčios bei kelbonijos vidų ir išorę. Klebonas, būdamas gabus administratorius, suorganizavo paprastai ne labai paslankius savo parapijiečius ir per juos surinko reikalingas remontui lėšas. Dabar jis ruošiasi švęsti metinius atlaidus, į kuriuos pakvietė saleziečių berniukų orkestrą. Turi taip pat suorganizavęs parapijos chorelį, kuris jau neblogai pasirodo. Čia Andų kalnų papėdėje, tarp žaliuojančių vynuogynų, lietuvis kunigas savo uolumu kelia dvasinį šio krašto žmonių lygį ir garsina Lietuvos vardą. Dėl to kun. V. Leščinskas yra gerbiamas tiek tos vyskupijos vyskupo, tiek ir savo parapijiečių.

TEMPERLEY

SUSIKŪRĖ TEMPERLEY LIETUVIŲ BAŽNYTINIS KOMITETAS

Spalio 19 d., sekmadienį, Temperley Hermanas N. S. del Huerto koplyčioje įvyko pirmosios lietuvių pamaldos. Pamokslą sakė Aušros Vartų liet. parapijos klebonas kun. P. Brazys MIC. Po pamokslo šalia kitų skelbimų priminė ir katalikiškos Argentinos lietuvių spaustuvės reikalą, kuris geros valios tautiečių dėka jau virsta tikrove. Per pamaldas lietuviai giedojo lietuviškas giesmes. Po pamaldų seserų mokyklos kieme įvyko susirinkimas, kuriame buvo išrinktas Temperley lietuvių bažnytinis komitetas iš 12 narių: Vytas Gražulevičius, Jonas Stasiulevičius, Ignas Valentinavičius, Vladas Giedraitis, Mykolas Morkūnas, Antanas Jakas, Vincas Pečiulis, Paulina Zlatkienė, Ona Repečkienė, Jonytė Galinaitytė, Aldona Vaišvilaitė ir Nelida Leimontaitė. Komitetas pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirmininkas Ignas Valentinavičius, vicepirm. Ona Repečkienė, I sekretorius Antanas Jakas ir II sekretorius Jonytė Galinaitytė. Likusieji yra komiteto nariai. Komitetas yra pasiryžęs pirmiausia pasirūpinti Temperley lietuvių katalikų surašymu, suorganizuoti giedojimą per lietuviškas pamaldas ir kt. Linkime daug sėkmės naujame darbe. K. V.

● **ARLB Temperley Apylinkės** visuotinis narių susirinkimas bus lapkričio 15 d. Susirinkime bus perrinkta nauja Apylinkės Valdyba. Vieta ir laikas bus pranešta vėliau.

ATIDARYS KNYGYNĄ

Arg. Liet. Bendruomenė Temperley apylinkė baigia tvarkyti knyną ir netolimoje ateityje numato jį viešai atidaryti. Valdyba nuoširdžiai prašo padėti knygyną praplėsti, aukojant knygų ir jas pasiunčiant ar įteikiant šiuo adresu: Emilija Širvinskienė, gatvė 17 tarp 9 ir 11, Villa Sastre, Temperley, arba "Laiko" ar "A. L. Balso" adresais.

KNYGYNO VEDĖJA EMILIJA ŠIRVINSKIENĖ

● **Nuo kun. J. Bružiko vestų** Temperley lietuviams misijų yra daug kas naujo. Nors misijų pradžioje ir pabaigoje smarkiai lijo, bet tas lietus davė daug gerų vaisių. Kaip gamta atgimsta po lietaus, taip ir visa Temperley liet. kolonija atgimė. Daug žmonių buvo pamiršę savo lietuviškuosius papročius, savo tėvų tikėjimą bei maldingumą, bet kun. J. Bružiko dėka visi sustiprėjo ir katalikiška veikla pagyvėjo. Neužmirštama bus temperliečiams š. m. spalio 19 d., nes tą dieną buvo pirmosios lietuviškos pamaldos mūsų kolonijai. Pamaldos buvo N. S. de Huerto Seserų vienuolyno koplyčioje. Jas laikė lietuvių parapijos klebonas kun. dr. P. Brazys, kuris pasakė labai gražų pamokslą, daugeliui net ašaras išspaudusį. Visi tuo buvo patenkinti ir džiaugėsi pamaldomis savo apylinkėje.

● **ARLB Temperley apylinkės** organizuojamas choras eina visu spartumu. Choras, tvarkonas p. Ig. Valentinavičiaus, nori susitarti su chorvedžiu p. J. Želioniu dėl vadovavimo chorui. Tikimasi, kad greitu laiku turėsime savo chorą.

● **Aleksandras Adomaitis**, lietuviams gerai pažįstamas jaunuolis, organizuoja jaunimo sekciją prie ARLB Temperley apylinkės. Suorganizavęs jaunimą, mano sudaryti taip pat vaidinintojų būrelį, kurį režisuoti yra pasižadėjęs p. Ig. Valentinavičius.

● **Temperliečiai labai pasipiktino** kažkokio peckelio, pasirašiusio "Kataliko" slapyvardžiu, žinute, tilpusia "A. L. Balso" Nr. 957, kuria šmeižiamas misijonuierius kun. Bružikas, kad jis atvažiavęs aukų rinkti ir skaniai pavalgyti. Tuo yra užgaunami lietuviai ligoniai, kuriuos kun. Bružikas yra aplankęs ir materialiai sušelpęs ,toks "katalikas" išjuokia ir pats save, pasivadindamas vardu, prieš kurį jis kalba, nes katalikas žino, kas yra sekmadienis. Matyt, jis susirūpinęs raudonaisiais, kad nori šventas dienas panaikinti. Tik Rusijoj sekmadienių nėra. Pėdiškis.

ROSARIO

ŽUVO KATASTROFOJE

Juzefa Varanauskaitė Mačiulienė, važiuodama su savo vyru ir 15 metų dukrele, autobusui susidūrus ties Coronda, katastrofoje tragiškai žuvo. Jos vyras Vincas ir duktė Joana Vincenta buvo sunkiai sužeisti ir yra gydomi ligoninėje. Velionė turėjo 38 metus amžiaus, nuolat gyveno Rosario mieste.

ATVYKO KUN. VL. MIKALAUSKAS

Spalio 25 d. iš Montevideo į Rosario atvyko kun. Vl. Mikalauskas SJ, kuris sekmadienį per lietuvių pamaldas pasakė gražų pamokslą, visus kviesdamas atvykti į misijas. Kun. Mikalauskas misijas lietuviams pradės lapkričio 2 d. Saladillo bažnyčioje. Pirmąją savaitę misijos bus moterims, o antrąja — vyrams. Misijų užbaiga bus lapkričio 16 d.

● **Pranas Makauskas** jau antras mėnuo guli ligoninėje ir ligos yra gerokai išvargintas. Jis tikisi dar šio mėnesio pabaigoje iš ligoninės grįžti į savo namus. P. Makauskas yra "Laiko" rėmėjas ir dabar sveikina spaustuvės steigimo proga ir pažada ją paremti.

VINCUI MAČIULIUI

dėl jo žmonos JUZEFOS tragiškos mirties katastrofoje prie Coronda skausmo valandoje gilią užuojautą reiškia.

MAKAUSKŲ ŠEIMA.

Imprenta, Dorrego 1102. T. E. 54-4644. Bs. Aires